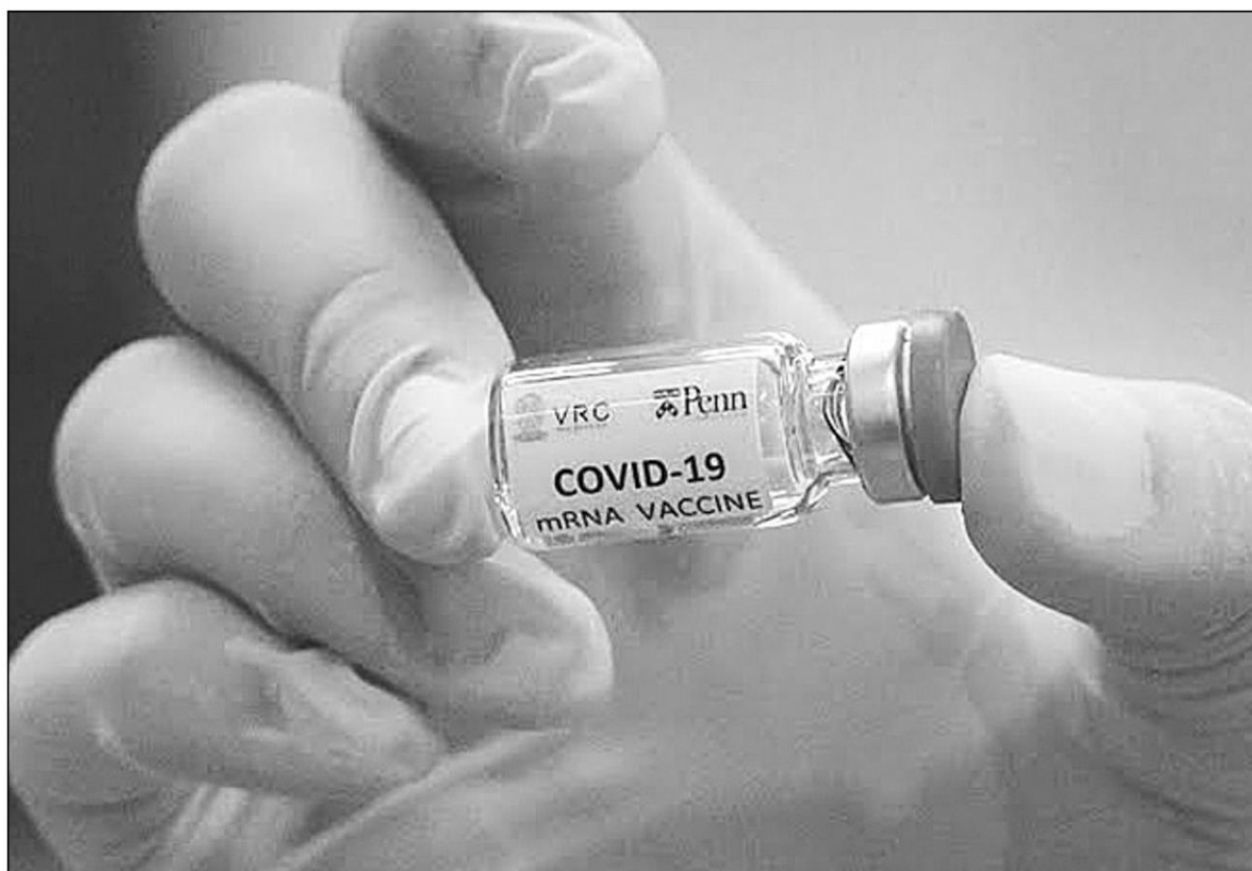

เกษมราษฎร์

เจาะลึกพัฒนาวัคซีนโควิดเพื่อคนไทย

ก การผลิตวัคซีนโควิด-19 ยังดำเนินไปอย่างต่อเนื่องภายใต้ความกดดันจากสถานการณ์การแพร่ระบาดที่พุ่งสูงขึ้นทั่วโลกทุกวัน หนึ่งในนั้นคือ การพัฒนาวัคซีนจากมหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด และแอสตราเซนเนกา ร่วมกันผลิตวัคซีน วัคซีนวิจัยป้องกันโควิด-19 AZD1222 ซึ่งประเทศไทย โดยบริษัท สยามไบโอไซเอนซ์ จำกัด ของไทย จะเป็นผู้ผลิตวัคซีนดังกล่าวและกระจายไปยังประเทศต่างๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยความคืบหน้าล่าสุด วัคซีนจากมหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด และแอสตราเซนเนกา ได้ผล 70% และไทยจะสามารถซื้อวัคซีนโควิด-19 ในฐานะผู้ร่วมผลิต ราคาหลอดละประมาณ 5 ดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ 151 บาท) โดยคณะรัฐมนตรีอนุมัติงบประมาณ 6,049,723,117 บาท สำหรับสั่งจองซื้อวัคซีนโควิด-19 จำนวน 26 ล้านโดส

โดยการร่วมมือกันดังกล่าว เพื่อเสริมศักยภาพด้านกำลังการผลิตของบริษัทสยามไบโอไซเอนซ์

ให้พร้อมรองรับการผลิตวัคซีนจำนวนมาก เพื่อให้ประเทศไทยและประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้สามารถเข้าถึงวัคซีนได้อย่างเท่าเทียมและทันเวลา ขณะที่แอสตราเซนเนก้าจะจัดสรรวัคซีนวิจัยดังกล่าวโดยไม่มุ่งหวังผลกำไรในช่วงแพร่ระบาดของโควิด-19 พร้อมกันนี้จะถ่ายทอดเทคโนโลยีและร่วมมือกับสยามไบโอไซเอนซ์ในการติดตั้งกระบวนการผลิตนั้น หมายความว่า หากในอนาคตอันใกล้วัคซีนโควิด-19 ได้ผลดี กระทรวงสาธารณสุขจะได้รับวัคซีนวิจัย AZD1222 หลังจากผ่านการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานความปลอดภัยสูงสุด โดยมีเป้าหมายเริ่มจัดสรรวัคซีนสำหรับประชาชนชาวไทยได้ภายในช่วงปี 2564 ซึ่งหลังจากการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากแอสตราเซนเนก้า รวมทั้งขั้นตอนของ อย. คาดว่าวัคซีนชุดแรกจะพร้อมใช้ในกลางปีหน้า ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยสามารถผลิตวัคซีนดังกล่าวได้สำเร็จเป็นประเทศแรกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

นอกจากนี้ ประเทศไทยต้องการที่จะฉีดวัคซีนให้ได้ครอบคลุม 50% ของประชากรทั้งประเทศภายในปี 2564 โดย ณ เวลานี้รัฐบาลไทยได้มีแผนการที่จะจัดหาวัคซีนเพิ่มจำนวน 26 ล้านโดส จากโครงการโคแวกซ์ ซึ่งเป็นโครงการเข้าถึงวัคซีนอย่างเท่าเทียมกันภายใต้การสนับสนุนของ WHO อีกทั้งประเทศไทยจะจัดหาวัคซีนเพิ่มเติมจำนวน 13 ล้านโดสจากแหล่งที่มาอื่นๆ เพื่อให้ครอบคลุมกับประชากรจำนวน 30 ล้านคน

ในส่วนของแผนการฉีดวัคซีน ประเทศไทยตั้งเป้าหมายไว้ว่าจะเริ่มกระบวนการทดลองทางคลินิกหรือการทดลองการรักษาในระยะที่ 1 ได้ในช่วงเดือน เม.ย.2564 ในระยะ 2 ได้ในช่วง มิ.ย.2564 โดยคาดการณ์กันว่า วัคซีนป้องกันโควิด-19 ของประเทศไทยนั้นอาจจะใช้งานได้จริงในช่วงสิ้นปี 2564 โดยจะเป็นการอนุญาตใช้งานวัคซีนแบบฉุกเฉินกลางปี 2564 วัคซีนจากบริษัทแอสตราเซนเนก้า อย่างไรก็ตามประเทศไทยจะเป็นผู้จัดส่งวัคซีนด้วยราคาที่สมเหตุสมผลไปให้กับประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ ประเทศเมียนมา ลาว กัมพูชา และเวียดนาม โดยจะเริ่มจัดส่งได้เมื่อมีการเริ่มกระบวนการผลิตแล้ว นอกจากนี้ แอสตราเซนเนก้าได้วางให้ประเทศไทยเป็นฐานการผลิตวัคซีนโควิด-19 ในภูมิภาคอาเซียน ส่วนภูมิภาคอื่น เช่น อเมริกาใต้ วางไว้ที่ประเทศบราซิล เอเชียใต้ ที่ประเทศ

อินเดีย รวมถึงอังกฤษ เกาหลีใต้

สำหรับการวิจัยพัฒนาวัคซีนโควิด-19 ในประเทศไทย ปัจจุบันมีวัคซีนต้นแบบที่พัฒนาโดยนักวิจัยจำนวน 7 แพลตฟอร์ม รวมกว่า 20 ชนิดที่กำลังอยู่ระหว่างการพัฒนาประกอบด้วย 1.แบบ mRNA พัฒนาโดยศูนย์เชี่ยวชาญเฉพาะทางวิจัยและพัฒนาวัคซีนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งอยู่ในขั้นตอนเตรียมการทดลองในมนุษย์ระยะที่หนึ่ง คาดว่า จะเริ่มในราวช่วงสงกรานต์ปี 2564 2.แบบ DNA พัฒนาโดยบริษัท ไบโอเนท-เอเชีย จำกัด อยู่ระหว่างเตรียมการทดลองในมนุษย์เช่นเดียวกัน โดยจะไปทดลองระยะที่ 1 ในประเทศออสเตรเลีย ก่อนจะกลับมาทดสอบในคนระยะที่ 2 ที่ประเทศไทย

3.แบบโปรตีนซับยูนิต (Protein Subunit) พัฒนาโดยบริษัท ไบยา ไฟโตฟาร์ม

จำกัด ผ่านขั้นตอนทดสอบประสิทธิภาพ/ความปลอดภัยในสัตว์ทดลอง, สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และคณะเภสัชศาสตร์ จุฬาฯ อยู่ในขั้นตอนทดสอบการกระตุ้นภูมิคุ้มกันเบื้องต้นในสัตว์ทดลอง 4.วัคซีนเชื้อตาย (Inactivated) พัฒนาโดยองค์การเภสัชกรรม อยู่ในขั้นตอนทดสอบการกระตุ้นภูมิคุ้มกันเบื้องต้นในสัตว์ทดลอง, ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัคซีน

มหาวิทยาลัยมหิดล อยู่ในขั้นพัฒนาวัคซีน
ตัวเลือกระดับห้องปฏิบัติการ

5.คล้ายอนุภาคไวรัส (Viral

Like Particle: VLP) พัฒนาโดย คณะ

แพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล และ สวทช.

อยู่ในขั้นทดสอบการกระตุ้นภูมิคุ้มกันเบื้องต้น

ต้นในสัตว์ทดลอง 6.แบบใช้ไวรัสเป็นพาหะ

(Viral vector) พัฒนาโดย สวทช. อยู่ในขั้น

ทดสอบการกระตุ้นภูมิคุ้มกันเบื้องต้นใน

สัตว์ทดลอง และ 7.แบบเชื้อเป็นอ่อนฤทธิ์

(Live-attenuated) พัฒนาโดย สวทช. อยู่ใน

ขั้นทดสอบการกระตุ้นภูมิคุ้มกันเบื้องต้นใน

สัตว์ทดลอง

อย่างไรก็ตาม แม้จะมีด้านดีแต่ด้าน

เสียก็มีเช่นกันเมื่อสามารถผลิตวัคซีนโควิด-19 แต่ละรูปแบบได้เสร็จสิ้น คือ อาการข้าง
เคียงที่ตามมาหลังจากได้รับวัคซีนของผู้ป่วยแต่ละคน เพราะไม่แนวมานี้สำนักข่าวต่าง
ประเทศยืนยันว่า ผู้ที่ได้รับวัคซีนบางรายมีอาการแพ้อย่างรุนแรงจนต้องนำส่งโรงพยาบาล
จึงทำให้หลายบริษัทที่ผลิตวัคซีนจะต้องพัฒนาประสิทธิภาพยาให้ดีขึ้น

แต่ถึงอย่างไร แม้วัคซีนโควิด-19 คนไทยจะได้ใช้กันในปีหน้า แต่สิ่งสำคัญตอนนี้ที่
พิสูจน์แล้วว่าการสวมหน้ากากอนามัยช่วยป้องกันโรคได้จริง ถ้าทุกคนช่วยกัน โดยเฉพาะ
เวลาอยู่ในที่สาธารณะ ถ้าฉีดวัคซีนแล้ว บางครั้งตัวผู้รับวัคซีนปลอดภัย ดังนั้นถึงแม้จะ
ฉีดวัคซีนแล้วในระยะ 1 ปีหลังจากนี้ การสวมหน้ากากอนามัยยังเป็นมาตรการที่จะมา
เสริม ควบคุมป้องกันโรค ซึ่งไม่เฉพาะการป้องกันโควิด-19 เท่านั้น แต่ป้องกันไข้หวัดและ
โรคอื่นๆ ด้วย เพราะในช่วงโควิด-19 ระบาด จะเห็นภาพชัดว่า พอลคนไทยสวมหน้ากาก
จำนวนมาก ทำให้คนไข้ปอดบวม เป็นไข้หวัด ลดลงอย่างมหาศาล ดังนั้นการสวมหน้ากาก
อนามัยเป็นมาตรการสำคัญที่ต้องทำอย่างเข้มข้นในปี 2564.